

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Sommer 2023
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	HFe (Nethold)
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Terkel Tronier Jakobsen
Hold	22hib70

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	”Introduktionsforløb: Middelalder og Renæssance”
Titel 2	”Styre reformer i Danmark: Fra Valgkonedømme til Demokrati”
Titel 3	”Korstogene: Kulturmøde og Krig”
Titel 4	”Industrialisering, urbanisering og globalisering i Danmark og verden”
Titel 5	”Den Kolde Krig”
Titel 6	”Israel-Palæstina konflikten”

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Introduktionsforløb: Middelalder og Renæssance
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Troelsen, Anders m.fl.: ”Historielærerens øvelsesbog – 86 opskrifter til en varieret undervisning”, Columbus, 2017, s. 52• Rigsarkivet: Den lille Guldbog om Kildekritik: https://www.sa.dk/wp-content/uploads/2016/01/Kildekritik_Rigsarkivet_2015.pdf• Thomsen, Kasper: Historiefaglig arbejdsbog, Systime, 2018 – (periodisering, Historiebrug og historiske problemstillinger. Herunder afsnittene:<ul style="list-style-type: none">- P271- P144- P186- P275• Bryld, Carl-Johan: Verden før 1914, Systime, 2008 (ibog) Herunder afsnitte:<ul style="list-style-type: none">- Europæisk Middelalder 500-1400: (p194)- Europa tager form 500-100 (p298)- Det kristne Europa og de danske vikinger 800-1000 (p322)- Den vesteuropæiske feudalisme: herremand og fæstebonde (p300)- Lensherre og vasal (p321)- Danmark og feudaloopløsningen (p320)- Samfundspyramiden (p303)- Hvorfor feudalisme? (p316)- Kirken og pavemagten (p305)- Kejseren og paven (p306)- Paven svækkes i 1300-tallet (p706)- Klosterliv og kristenliv (p307)- Helgendyrkelse, bod og valfart (p319)- Kættere og vantro (p318)- Europa i vækst 1000 til 1340 (p310)- Bykulturens blomstring (p311)- Byernes styre og organisering (p323)- Den Sorte Død (p312)- Reaktioner og følger (p313)- Renæssance og reformation: (p159)- Renæssancen (p380)- Italien i 1400-tallet (p381)- Humanismen (p391)- Renæssancens kunst og arkitektur (p392)- Den naturvidenskabelige revolution (p382)- Pavekirkens svækkelse (p383)

	<ul style="list-style-type: none"> - Humanisternes bibelfortolkning (p393) - Luther spalter kirken (p384) - Den evangelisk-lutherske kirke (p385) - Underklassens oprør (p394) - Reformationen i Danmark (p395) - Den calvinske reformation (p386) - Den katolske modreformation (p387) - Trediveårskrigen 1618-1648 (p389) - Det dansk-svenske efterspil 1643-1660 (p399) <p>Supplerende Stof: Også fra verden før 1914</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biskop Fulbert om vasallens pligter, 1020 (p229) - Magna Carta, 1215 (p228) - Pico della Mirandola, 1486 (p178) - Galileis brev til Kepler, 1610 (p170) - Martin Luther på rigsdagen i Worms 1521 (p166)
Omfang	1. Netmodul ud af 6
Særlige fokus-punkter	I dette forløb bliver kursisten introduceret for den historiske metode med fokus på: Den kildekritiske analyse, Historiebrug og periodiseringsprincipper. Dette bliver gjort med udsæt i ”Middelalder og Renæssance” som den emnemæssige Rammesætning. Emnet tager her overordnet udgangspunkt i den Europæiske historie, men perspektiverer også til delelementer af Danmarkshistorien.
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde med kernestoffet, kildeanalyse, faglig dialog og vejledning med underviseren samt skriftlige afleveringer, arbejde med digitale læringsplatforme og læremidler.

Titel 2	Styre reformer i Danmark: Fra valgkonedømme til Demokrati (1920)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundbog: Frederiksen, Peter m.fl.: Grundbog til Danmarkshistorien, Systime, 2022 (ibog). Herunder afsnittene: <ul style="list-style-type: none"> - Vikingetiden: (p37) - Landsbyer og byer (p75) - Kongemagt (p76) - Harald Blåtand (p77) - Trosskifte (p78) - Vikingetogterne (p79) - Middelalderen: (p89) - Den katolske kirke (p90) - Valdemarerne (p91) - Den stærke kongemagt (p92) - Rigets opløsning og genrejsning (p93) - Landbrug (p94) - Byer og handel (p95) - Reformation og renæssance: (p38) - Stændersamfundet (p107) - Borgerkrig og reformation (p108) - Det åndelige klima (p109) - Familieliv (p110) - Økonomisk fremgang og social polarisering (p111) - Christian IV (p112) - Enevældens tidsalder: (p121) - Svenskekrige (p123) - Enevældens indførelse (p124) - Enevældens samfund (p125) - Økonomisk nedtur og bondestandens sociale degradering (p126) - Den Danske Revolution: (p139) - Oplyst enevælde (p140) - De store landboreformer (p141) - Den florissante handelsperiode (p142) - Enevælden i modvind (p144) - Krig om Slesvig og demokratisk grundlov (p145) - Ny krig og ny grundlov (p146) - Industrialisering og demokrati: (p146) - Forfatningskampen (p157) - Industrialisering og arbejderbevægelse (p162) - Gårdmændenes store tid (p160) - Påskekrisen i 1920 (p169) <p>Supplerende stof:</p> <p>Også i Grundbog til Danmarkshistorien</p> <ul style="list-style-type: none"> - Widukind om Haralds overgang til kristendommen (p83) - Reformationen i Danmark (1536) (p116)

	<ul style="list-style-type: none"> - Frederik III's Håndfæstning (1648) (p132) - Orla Lehmanns tale, den 30. januar 1841 (p154) - Om børnearbejde (1907) (p167) - Historien om Danmark afsnit 4-9 (Mitcfu, dr.dk)
Omfang	2. modul ud af 6
Særlige fokus-punkter	Forløbet fokuserer på Danmarkshistorien fra vikingetiden og op til 1920 med udsæt i de forskellige styreformere landet har haft gennem tiden og hvordan styreform og samfund har påvirket hinanden.
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde med kernestoffet, kildeanalyse, faglig dialog og vejledning med underviseren, skriftlige afleveringer, arbejde med digitale læringsplatforme og læremidler.

Titel 3	Korstogene: Kulturmøde og Krig
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none"> • Hansen, Lars Peter Visti: Korstogene – ide og virkelighed, Systime, 2004, s. 18-24, s. 37-43, s. 96-98

	<ul style="list-style-type: none"> • Pihl, Michael m.fl.: Korstogene – Islams ekspansion og kristen modoffensiv, Frydenlund, 2016, s. 127-131, s. 133-135, s. 143-145 • Knudsen, Sanne Stemann m.fl.: Middelalderen – historie, religion, litteratur og kunst, Systime, 2011, s. 33-35
Omfang	3. modul ud af 6.
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet fokuserer på kulturmødet mellem kristendommen og islam gennem korstogene. Der arbejdes med tiden før- under og efter korstogene og hovedfokus vil være det første og det 3. korstog.</p> <p>Derudover danner forløbets emne rammerne for holdets arbejde med historieopgaven.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde med kernestoffet, kildeanalyse, faglig dialog med underviseren, skriftlige afleveringer, vejledningsmøder, Historieopgaven, arbejde med digitale læringsplatforme og læremidler.

Titel 4	Industrialisering, urbanisering og globalisering i Danmark og verden
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkersen, Helle: Industrialiseringen – da verden blev moderne, Systime, 2020. Herunder afsnittene: <ul style="list-style-type: none"> - Den industrielle revolution: (p129) - Den teknologiske baggrund (p140) - Hvorfor var England først? (p141) - Den anden industrielle revolution: Tyskland og USA (p142) - Danmark – et industriland? (p145) - Fra håndværk til industri: (p137) - Hvor opstod fabrikkerne? (p148) - Fabrikssystemets fortalere og kritikere (p149) - Regulering af arbejdstiden (p154) - De fysiske arbejdsforhold (p155)

	<ul style="list-style-type: none"> - Løn- og ansættelsesforhold (p156) - Reaktioner på fabrikssystemet (p157) - Arbejderne organiserer sig: (p138) - Fra lav til fagforeninger (p160) - Arbejderbevægelsens etablering i Danmark (p165) - Fagforeningernes gennembrudstid (p194) - Septemberforliget (p168) - Børn i industrien: (p174) - Børnearbejde under den industrielle revolution (p196) - Børnearbejde i England (p201) - Børnearbejde i USA (p200) - Børnearbejde i Japan (p198) - Regulering af børnearbejdet (p202) - Lovgivning i England (p205) - Den danske fabrikslov (p204) - Lovgivning i USA og Japan (p203) - Hvorfor forsvandt børnearbejdet? (p206) - Byerne og boligerne: (p175) - Årsager til migration – push eller pull? (p224) - Boligforholdene i byen (p223) - Sundhed og sygdom i byerne (p222) - Sociale problemer i byerne (p221) - Den politiske magt: (p176) - Danmark (p234) - Industrisamfundets mentalitet og kultur: (p177) - Kvinder og kønsroller under industrialiseringen (p248) - Kernefamilien som ideal (p249) - Kvinderne og arbejderbevægelsen (p250) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rubens dampvæveri (1880) – i grundbog til Danmarkshistorien (p165) - Andelsmejerier (1885) - i grundbog til Danmarkshistorien (p166) - Statistik over antallet af skibe, bygget og indregistreret i UK (kilde 21.) i Gjellerups verdenshistorie (industrialisering) - Manchester og Birmingham 1835, i Gjellerups verdenshistorie (industrialisering)
Omfang	4. modul ud af 6.
Særlige fokus-punkter	Dette forløb behandler industrialiseringens forløb i Danmark og verdenen. Hovedvægt ligger på forandringen i samfundet gennem den teknologiske udvikling og konsekvenserne heraf både i Danmark og verden.

Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde med Kernestoffet, skriftlige afleveringer, faglig dialog og vejledning med underviseren, kildeanalyse, arbejde med digitale læringsplatforme og læremidler.

Titel 5	Den Kolde Krig
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundbog: Bryld, Carl-Johan: Verden efter 1914, Systime, 2019. Herunder følgende afsnit: <ul style="list-style-type: none"> - Den kolde krig: (p199) - Fra samarbejde til konfrontation 1945-47 (p632) - Modsætningerne mellem de tidligere allierede (p642) - Europas deling 1944-1949 (p33) - 'Folkedemokratisering' af Østeuropa (p643) - USAs 'inddæmningspolitik' (p644) - To tyske stater (p645) - De to alliancesystemer (p634) - Danmark i vestblokken (p635) - Danmark bliver medlem af Atlantpagten (p648) - Blokdeling i Asien (p636) - Koreakrigen 1950-53 (p652) - Styrkeforholdet mellem øst og vest (p637) - Cubakrisen 1962 (p654) - Våbenkapløb og terrorbalance (p639) - Sovjetunionen må opgive våbenkapløbet (p659) - Den kapitalistiske verden: (p146) - En ny økonomisk verdensorden (p689) - Den globale kapitalisme efter 1990 (p984) - Kommunismen: (p103) - Mellem afstalinisering og undertrykkelse 1953-1968 (p738) - Berlinkrise og Berlinmur (p751) - Den sovjetiske planøkonomi (p739)

	<ul style="list-style-type: none"> - Planøkonomiens fiasko i Sovjetunionen 1953-1991 (p754) - Jerntæppet krakelerer 1970-1991 (p740) - Gorbatjovs reformpolitik 1985-1991 (p758) - De kommunistiske regimer i Østeuropa falder 1989 (p759) - Sovjetunionens sammenbrud (p760) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Præsident Trumans tale til den amerikanske kongres 12. marts 1947 - SALT 1-aftalen 26. maj 1972 - Churchill: Jerntæppetalen - Stalins Modsvar - Kort over de to ideologiske lejre under den kolde krig på verdensplan
Omfang	5. modul ud af 6.
Særlige fokus-punkter	<p>Dette forløb fokuserer på Den Kolde Krig som et af højdepunkterne af ideologiernes kamp i det 20. århundrede. Der bliver fokuseret på de to lejre som er i konflikt: den vestlige verden med USA i spidsen, og Østblokken, med Sovjetunionen. Der vil blive lagt fokus på ideologierne liberalisme og den revolutionære socialisme – og modsætningsforholdet mellem ideologierne. Udover dette belyser forløbet forskellige begivenheder som er kendetegnende for, at perioden bliver kaldet for ”Kold Krig” mm.</p> <p>Se afsnittet ”Indhold” ovenfor for en uddybende oversigt over emneområder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Selvstændigt arbejde med kernestoffet. Kildeanalyse, skriftlige afleveringer, faglig dialog og vejledning med underviseren, arbejde med digitale læringsplatforme og læremidler.</p>

Titel 6.	Israel-Palæstina konflikten
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundbog: Mortensen, Henrik Wiwe: Israel – En stat i mellemøsten, Systime, 2011. Herunder afsnittene: <ul style="list-style-type: none"> - Introduktion - religion og politik i Mellemøsten (ca. 2000 f.Kr. - 1900 e.Kr.): (p132) - Palæstina (p250) - Det zionistiske projekt (p251) - Jerusalem og de tre verdensreligioner (p252) - Zionisme (p253) - Første verdenskrig – britisk dobbeltspil i Mellemøsten (1914–1918): (p133) - Optakt til 1. verdenskrig (p148) - 1. verdenskrig og Storbritanniens dobbeltspil (p149) - Balfour-erklæringen og krigens afslutning (p150) - Versailles-traktaten og mandatforordningen (p151) - Etablering af Palæstina-mandatet (p152) - Mandatperioden – kampen om Palæstina (1922–1939): (p134) - Opbygningen af et jødisk samfund i Palæstina (p161) - Politisk debat blandt jøderne (p155) - Mål og midler (p156) - Sammenstød mellem palæstinensere og jøder (p157) - Palæstinenserne begynder at organisere sig (p158) - Peel-kommissionen: briternes forsøg på mægling (p159) - Anden verdenskrig og Israels oprettelse – en jødisk stat i Mellemøsten (1939–1948): (p135) - Mellemøsten under 2. verdenskrig (p162) - Den arabiske verden og krigen (p163) - Palæstina og de nye supermagter (p164) - Illegal jødisk indvandring (p165) - Borgerkrig i Palæstina (p166) - FN's delingsplan, 1947 (p167) - Israels oprettelse og Palæstinakrigen – 1948-49 (p168) - Det nye Mellemøsten – Israel og Egypten (1948-1956): (p136) - Det palæstinensiske flygtningeproblem (p170) - Det politiske system i Israel (p171) - Nasser overtager magten i Egypten (p172) - Nasser: den arabiske verdens talerør (p173) - Mellemøsten i den kolde krig - optrapning af den arabisk-israelske konflikt (ca. 1952-1964): (p173) - De arabiske lande og det palæstinensiske broderfolk (p175) - Israels sikkerhedspolitik (p176) - Mellemøsten i den kolde krig (p177) - Israel i den kolde krig (p178) - Nassers udenrigspolitik (p179) - Suezkrisen i 1956 (p180)

- Nasser som vinder (p181)
- PLO og den palæstinensiske frihedskamp (p182)
- Seksdageskrigen – et vendepunkt i konflikten (1964–1970): (p138)
- Optakt til Seksdageskrigen (p184)
- Krig i seks dage i juni 1967 (p185)
- Araberne vil ikke forhandle (p186)
- Organiseret palæstinensisk modstand (p187)
- Yassir Arafat overtager kontrollen med PLO (p188)
- Sorte September (p189)
- Israel - en regional stormagt (ca. 1967-1974): (p139)
- Nye toner fra Egypten (p191)
- Oktoberkrigen, 1973 (p192)
- PLO opnår international anerkendelse (p193)
- The Special Relationship – Holocaust og værdifællesskab (p194)
- Ny amerikansk mellemøstpolitik – en strategisk alliance med Israel (p195)
- Den magtfulde israelske lobby i USA (p196)
- Fredsforhandlinger – og nye konflikter (ca. 1973–1983): (p140)
- Intern splittelse i Israel (p198)
- Likud til magten i 1977 (p199)
- På vej mod en fred (p200)
- Sadat vil fred – Camp David-aftalen, 1979 (p201)
- Ingen krig uden Egypten – Ingen fred uden Syrien (p202)
- Syriens jerngreb om Jordan (p203)
- Libanon – Mellemøstens nye slagmark (p204)
- Hizbollah-bevægelsen (p281)
- Israel under amerikansk pres – afslutning på den kolde krig (1987–1993): (p142)
- USA og Israel - et forhold under forandring (p212)
- En ny verdensorden – motiver bag den internationale styrke i Mellemøsten (p216)
- PLO og Israel – krigens tabere (p217)
- Intifadaen: Palæstinensisk opstand i de besatte områder, 1987–1993 (p218)
- Intifadaens årsager (p219)
- Terrorisme eller frihedskamp (p290)
- Intifadaens konsekvenser (p292)
- Fredsproces i Mellemøsten – alt at vinde (ca. 1991-1995): (p143)
- Nye toner fra USA – George Bush presser Israel (p221)
- Amerikansk kritik af Israel (p222)
- Fra Madrid til Oslo (p223)
- Ny regering i Israel – og gennembrud i fredsforhandlingerne (p224)
- Oslo-aftalen, 1993 (p225)
- Fredsmagerne Rabin, Peres og Arafat (p226)
- Modstand mod fredsprocesen vokser – i begge lejre (p227)
- Rabin dræbes under fredsdemonstration (p228)
- Fredsprocesen strander – Benjamin Netanyahu til magten (ca. 1995–2005): (p144)

	<ul style="list-style-type: none"> - Benjamin Netanyahu bremser fredsprocessen (p230) - En ny Camp David-aftale? (p231) - Øget palæstinensisk frustration (p234) - George W. Bush og Palæstinakonflikten (p235) - Ariel Sharon får magten (p236) - En sikkerhedsmur mellem Israel og Vestbredden (p237) - Perspektiver på Palæstinakonflikten – hvor er freden? (ca. 2004-2017): (p145) - Gaza-striben rømmes - Sharon ændrer kurs (p239) - Hizbollah vinder afgørende slag over Israel (p240) - Det palæstinensiske selvstyre i knæ (p305) - Gazakrigene (p246) - Konsekvenserne af det arabiske forår (p241) - Israel efter det arabiske oprør (p248) - Obama, Netanyahu og Trump (p243) - Hvor bevæger Palæstinakonflikten sig hen - tre gammelkendte udfordringer (p245) - <p>Supplerende Stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theodor Hertzl: Den jødiske stat (uddrag) (p255) - Sykes-Picot aftalerne: (uddrag) (p259) - Peel-kommissionens forslag: (uddrag) (p261) - Israels uafhængighedserklæring, 14. maj 1948 (p264) - Stabschef Yitzhak Rabin om Seksdageskrigen, 28. juni 1967 (p273) - Oslo-aftalen: Principerklæring om fredsprocessen, 1993 (p296) - Barack Obama om Mellemøsten, 2009 (p302)
Omfang	6. modul ud af 6.
Særlige fokus-punkter	Dette forløb fokuserer på årsagerne til- og forløbet af Israel-Palæstina konflikten op til den dag i dag.

Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde med kernestoffet, skriftlige afleveringer, faglig dialog og vejledning med underviseren, kildeanalyse, arbejde med digitale platforme og læremidler
-----------------------------------	--